

Konkurenceschopnost českého zemědělství v rámci ČR

Hosté: Bohumil Belada, Martin Pýcha, Pavel Šrámek, Zdeněk Jandejsek, Pavel Sekáč, Jaroslav Faltýnek

Úvod Pavel Šrámek:

- Začátek pan Šrámek věnoval představení farmy Milknatur.
- Dále připomněl, co vydal Vídeňský institut pro mezinárodní ekonomická studia při vstupu ČR do EU (2004):

„Postupně obsadit trhy nových členských států potravinami z původní patnáctky, a to alespoň do výše 1/3, a znehodnotit farmy a zpracovatele v nových členských státech laciným skupováním západními investory. Hlavním důvodem, oficiálně zmiňovaným a odůvodňujícím, byla obava z dovozu kvalitních a hlavně levných potravin z východních zemí do původní patnáctky. Výsledkem je dnes naprosto opačný stav. Východní státy, s výjimkou Polska (to vysvětlím v jiném článku), jsou mohutně zaváženy potravinami a jejich dovoz neustále roste. Je to důsledek tzv. duální Jednotné zemědělské politiky. Jinými slovy řečeno, tato politika nebyla jednotná, ale jiná pro EU15 a jiná pro nové EU10.“

- Objasnil též složení pozvaných přednášejících, a to tak, že v rámci prvního dne, celé série debat, mají být pozvány pouze velké organizace. V dalších debatách pak střední a nakonec malé organizace. Má se tím dle jeho slov otevřít debata.
- Požádal prezentující, aby mluvili sami za sebe a ne za organizace, které zastupují.

Následoval Jaroslav Faltýnek:

- Uvedl svůj nesouhlas se způsobem vstupu ČR do EU. Jedním z nich bylo, že nebyli přizváni zemědělci do vyjednávání. Došlo prý k devastaci krajiny, a to především díky zrušení živočišné výroby.

Zdeněk Jandejsek mluvil ohledně konkurenceschopnosti v rámci světa:

- Uvedl, že někteří zemědělci jsou produktivnější než zahraniční. Řekl, že náklady českých zemědělců nejsou oproti zahraničí vysoké. Uvedl příklad drůbeže, v níž je ČR plně konkurenceschopná v **nákladech**.
- Na **trhu** však česká republika konkurenceschopná není, a to kvůli nižším podporám než v zahraničí.
- Dle pana Jandejseka bylo velkým štěstím, že za roky 2014 a 2015 byly dotační podpory mléka a vepřového. Dle jeho názoru by zde tyto komodity již jinak nebyly.
- Nelíbí se mu způsob rozdělení prostředků v PRV. Souhlasí s navýšenou alokací na LFA. Měla by být však vázána na VDJ.
- Z PRV šlo pouze 14% do prvovýroby.

Pavel Sekáč

- Úvodní slova pana Sekáče byla věnována tématu, které rozvířil „demagog.cz“: Číslo uvedené panem ministrem v otázkách Václava Moravce, byla prý správná.
- Apeloval na ostatní prezentující, aby odlišovali to, co chceme a co je možné. VDJ není možné vázat na první pilíř. V rámci druhého pilíře to již svázáno je.
- Chyba byla již při vstupu, kdy byly veškeré platby na plochu. Vůbec se neuvažovalo o diferenciaci (započítávání živočišné výroby).
- Zemědělství má problémy, a proto se navýšily národní dotace a prostředky v rámci PRV.

Bohumil Belada za AK.

- Chybu vidí pan Belada v minulosti při aplikaci Jednotné platby na plochu (SAPS). Když byla tato chyba zjištěna, měl na ní stát zareagovat. To se však nestalo.
- Netarifní opatření prý u nás nefungují. Dovážejí se k nám i nekvalitní výrobky. Je třeba kontrolovat výrobky, co se k nám dovážejí (zda jsou např. zdaněny).
- V ČR jsou dle jeho slov stovky zbytečných nařízení a podmínek.
- Jsme mezi 6 nejlepšími zeměmi v produkci mléka.
- Je třeba se neupínat pouze na dotace.
- Vysvětlil sazbu na dojnici, která se skládá z plateb na citlivé komodity, proteinové plodiny, dobré životní podmínky zvířat, mimořádná dotace = cca 8 tis. Kč.
- V přímých platbách již nevidí cestu pro zvýhodnění živočišné výroby. Jediná možnost je pokusit se vzniklou situaci vysvětlit na bruselské půdě. V programu rozvoje venkova však jistě možnosti, jak zvýhodnit živočišnou výrobu, ještě spatřuje.
- Poděkoval vládě za navýšení na kofinancování až na 30%.
- Je třeba dle jeho názoru podporovat investice.
- Chce otevřít nastavení degresivity. Je prý nastavená příliš „tvrdě“.
- Je třeba také otevřít dobré životní podmínky zvířat.
- Podal informace o národních dotacích. Přípravuje se na rok 2017 z národních dotací varianta podpory KBTM a o výkrmu býků a odchovu telat.

Martin Pýcha vyjádřil lítost nad tím, že tady nejsou zástupci dalších stran, kteří často vystupují proti současné zemědělské politice, a dále pronesl následující:

- Chybějí mladí lidé v zemědělství.
- Cena půdy se zvýšila meziročně o 16%. Chce regulovat trh s půdou. ČR je dle něj ultraliberální v oblasti nakládání s půdou.
- Chybějí tu špičkoví potravináři. Bez nich není možné dostat se na světový trh.
- Chce tu mít silné a velké podniky typu AgroFERT. Bez těchto podniků nelze udržet konkurenceschopnost na světovém trhu.
- Potravináři v EU (vyjma ČR) jsou schopni vyvážet své výrobky přes Turecko, Bělorusko apod. do Ruska.

Faltýnek následně odešel a otázky přítomných měly být směřovány na Beladu, který má prý stejné uvažování.

Diskuze:

První člověk, co vystoupil, byl pan Kubiš (výherce Zemědělce roku).

Další člověk upozornil na nebezpečí podpisu smlouvy s Amerikou, o otevření trhu. Dle jeho slov dojde k ukončení zemědělské činnosti mnoha zemědělců. Jeho slova potvrdil Martin Pýcha. Upozornil však, že nebezpečí bude hlavně v případě konkurence suroviny proti surovině. Je proto třeba nevyvážet surové potraviny, ale ještě nějakým způsobem upravit.

Mahr mluvil o důležitosti půdy. Dochází prý k zabírání zemědělské půdy.

Dále vystoupil **Jiran** s tím, že je třeba změnit přístup ke vzdělávání lidí a umožnit podnikům nějakým způsobem pomáhat získat pracovníky již v jejich brzkém věku, a to například financováním jejich studia.

Závěr:

Belada znovu tvrdil (s odkazem na příspěvek v debatě), že je třeba podpořit předkupní právo.

Dle pana Pýchy má zemědělství stále potenciál/je perspektivní. Věří také, že jsme konkurenceschopní. Bojí se, že se ztrácí tzv. selský rozum. Věří, že se v budoucnu bude vše zlepšovat.

Dle **Jandejska** to „*nebude tak veselé*“. Vše bude tlačit na to, aby zemědělská výroba příliš nefungovala. Je třeba změnit školní systém. Více vzdělávat učitele. Je třeba, aby to lidé dělali daný obor nejprve v praxi a až pak učili či se stali úředníky.

Sekáč – je třeba začít plnit strategie.

Šrámek ukončil debatu myšlenkou, že doufá v lepší zítřky.

Další debata 17. 3. 2016 Malý, střední i velcí; Vize a strategie českého zemědělství do roku 2030

